

Podsumowanie wraz z Uzasadnieniem do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Marcule na okres 2025-2034

Poniższe podsumowanie wraz z uzasadnieniem sporządzono na podstawie Art. 42 pkt. 2 i 55 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Marcule został wykonany według stanu na dzień 01.01.2025 r. w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, a także w oparciu o „Instrukcję urządzania lasu” będącą załącznikiem do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. oraz o nowelizację „Instrukcji Urządzania Lasu” będącą załącznikiem do zarządzenia nr 75 Dyrektora Generalnego LP z dnia 5 grudnia 2019 r.

Zadania gospodarcze, w tym wielkość pozyskania zaplanowano w sposób pozwalający na zrównoważone gospodarowanie zasobami przyrodniczymi Nadleśnictwa zachowując wielofunkcyjny charakter lasów. Określając działania gospodarcze dla poszczególnych pododdziałów analizowano wpływ na walory przyrodnicze opisane w Programie Ochrony Przyrody tj.: gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze.

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Marcule ujęte w projekcie planu urządzenia lasu zostały przyjęte na podstawie z Decyzji Ministra Środowiska Znak sprawy DL.lp - 0233-5/06 z dnia 13.02.2026 r.

Dokument zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko tj.:

I. Przeprowadzono konsultacje społeczne poprzez:

- zwołanie i przeprowadzenie Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej,

- wyłożenie w dniach 08.08.2022 - 31.08.2022 r. do publicznego wglądu w siedzibie Nadleśnictwa i RDLP w Radomiu założeń do planu urządzenia lasu w postaci protokołu z KZP - w tym okresie nie wniesiono uwag, wniosków i opinii do dokumentu,

- wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu urządzenia lasu w siedzibie Nadleśnictwa i RDLP w Radomiu w dniach - 23.04.2025 r. - 23.05.2025 r. - w tym okresie nie wniesiono uwag, wniosków i opinii do projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Marcule.

II. Sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko na podstawie zakresu i stopnia szczegółowości uzgodnionego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie - uzgodnienie WOOŚ-III.410.303.2022.JD z dnia 05.05.2022 r.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Podczas sporządzania Prognozy zastosowano metody polegające na analizie danych zamieszczonych w projekcie Planu w szczególności baz danych opisów taksacyjnych, danych przyrodniczych i warstw numerycznych. Informacje o występowaniu gatunków uzyskano z inwentaryzacji LP, z Nadleśnictwa, opracowań zewnętrznych, w tym dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody, oraz obserwacji w trakcie prac terenowych przy sporządzeniu projektu Planu. Ocenę wyników analiz oparto głównie na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych, których listę zamieszczono na końcu opracowania. Plan urządzenia lasu zawiera treści określone i wymagane w Instrukcji zarządzania lasu. Składa się on z elaboratu, opisów taksacyjnych, programu ochrony przyrody, wykazów szczegółowych oraz map o różnej skali i treści. Głównym celem projektu Planu jest prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, tj. zgodnie z ustawą o lasach, gospodarki „zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i wykorzystania lasów w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych, bez szkody dla innych ekosystemów”. Projekt spełnia wymogi określone w ustawie o ochronie przyrody, dyrektywach wspólnotowych, konwencjach, programach i politykach, tym samym realizuje cele ochrony środowiska zawarte w tych dokumentach. W toku analiz nie stwierdzono, aby wpływ ustaleń projektu Planu negatywnie oddziaływał na środowisko lub, w powiązaniu z innymi dokumentami, mógł zwiększać negatywnie

oddziaływanie wynikające z innych planów, strategii lub projektów w obszarze objętym opracowaniem.

Projekt Planu nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Brak realizacji projektu Planu mógłby nieść za sobą skutki społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze. Sporządzanie projektu Planu jest wymogiem ustawowym, z którego nie można zrezygnować. Brak realizacji projektu Planu mogłoby spowodować niekontrolowane użytkowanie zasobów drzewnych, opóźnienie w procesach przebudowy drzewostanów, ekspansję gatunków obcych, zanikanie cennych siedlisk antropogenicznych i specyficznych nisz ekologicznych oraz ograniczenie dostaw na rynek cennego surowca odnawialnego, jakim jest drewno. W ramach oddziaływania ustaleń projektu Planu na środowisko przeanalizowano:

- oddziaływanie na formy ochrony przyrody – nie stwierdzono, aby zaprojektowane działania miały negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatów, obszarów Natura 2000, parku krajobrazowego, obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na gruntach nadleśnictwa oraz w ich sąsiedztwie,
- oddziaływanie na ludzi - stwierdzono brak negatywnego oddziaływania zapisów projektu Planu;
- oddziaływanie na różnorodność biologiczną na trzech poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym – nie stwierdzono, by zapisy projektu Planu mogły znacząco negatywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną;
- oddziaływanie na chronione gatunki – realizacja zapisów projektu Planu, przy uwzględnieniu zaleceń wynikających z Programu ochrony przyrody, nie wpłynie negatywnie na populacje chronionych gatunków;
- oddziaływanie na wodę – ustalenia projektu Planu nie wpłyną negatywnie na stan wód znajdujących się na terenie Nadleśnictwa;
- oddziaływanie na powietrze – ustalenia projektu Planu nie wpłyną negatywnie na stan powietrza;
- oddziaływanie na powierzchnię ziemi – nie stwierdzono, aby projekt Planu negatywnie oddziaływał na powierzchnię ziemi;
- oddziaływanie na krajobraz – postrzeganie krajobrazu jest rzeczą subiektywną, dlatego zmiany powstające w efekcie realizacji projektu Planu mogą być oceniane, w różny

sposób. Należy jednak zaznaczyć, że zaplanowane wskazania, gospodarcze w żadnym przypadku nie spowodują trwałych przekształceń, krajobrazu. Część działań (rębnie) może wywoływać wrażenie zaburzeń, szczególnie w zakresie estetyki przestrzeni, jednak jest to oddziaływanie krótko lub, średniookresowe na ograniczonym obszarze. Nadrzędnym celem projektu Planu, jest zachowanie lasów i powierzchni leśnych. Skumulowany efekt, zaprojektowanych działań to utrzymanie lub poprawa struktury przestrzennej, zróżnicowania wiekowego i gatunkowego drzewostanów z całym bogactwem, ekosystemów im towarzyszących. Dlatego ustalono, że łączne i długoterminowe oddziaływanie projektu Planu na krajobraz jest pozytywne,

- oddziaływanie na klimat – oceniono, że Plan oddziałuje nieznacznie pozytywnie na klimat ze względu na kształtowanie ekosystemu leśnego, który w widoczny sposób wpływa na łagodzenie warunków klimatycznych, oraz ze względu na to, iż powiększanie się zasobów drzewnych zwiększa asymilację dwutlenku węgla z atmosfery;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości użytkowania zasobów przyrodniczych, głównie odnawialnego surowca, jakim jest drewno. Realizacja projektu Planu zapewnia zachowanie zasobów drzewnych, a więc wpływ Planu jest w tym aspekcie pozytywny;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – nie stwierdzono negatywnego oddziaływania w tym zakresie.

Analizę rozwiązań alternatywnych i wybór najkorzystniejszego wariantu prowadzono podczas całego procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w Programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów projektu Planu odbywał się podczas zorganizowanych spotkań: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej. Generalny wniosek z niniejszej Prognozy można sformułować następująco: **Plan urządzenia lasu nie wpływa negatywnie na środowisko.**

III. Uzyskano opinię w sprawie projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania na środowisko tego planu od właściwego organu tj.: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo WOOS-III.410.305.2025.JD z dnia 28.05.2025

r.). W opinii organ stwierdza brak znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przedłożonego projektu planu.

IV. Ze względu na charakter gospodarki leśnej oraz położenie Nadleśnictwa Marcule nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

V. W celu monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu proponuje się:

- kontrole okresowe prowadzone przez Inspekcję Lasów Państwowych w cyklu 10-letnim (terminy i zakres kontroli ustala Dyrektor Generalny LP);
- powiązanie kontroli wewnętrznej LP z monitoringiem państwowym (w celu spełnienia wymogów w zakresie nadzoru i raportowania, wynikających z potrzeb ochrony obszarów Natura 2000);
- ocena potencjalnego wpływu zabiegów gospodarczych na bioróżnorodność środowiska prowadzona obligatoryjnie w leśnictwach w czasie prowadzenia czynności gospodarczych na danej powierzchni (Wytyczne dotyczące działań mających na celu zachowanie i wzbogacenie różnorodności biologicznej środowiska leśnego);

Ponadto:

- kontrole bieżące i problemowe wykonywane przez wydziały merytoryczne RDLP;
- kontrole bieżące w leśnictwach dokonywane przez kierownictwo Nadleśnictwa;
- monitoring długookresowy, wykazany w ramach analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, sporządzanej na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania PUL;
- coroczna analiza użytkowania głównego grubizny w Nadleśnictwie.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Proces tworzenia projektu Planu zawierał w sobie elementy analizy i wyboru wariantów alternatywnych, których efektem jest kształt zapisów zapewniający realizację założonych celów przy minimalizacji skutków negatywnych. Wariantowanie może się odbywać poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania

oraz technicznych sposobów realizacji. Sporządzanie projektu Planu podlega wariantowaniu już na etapie ustalania wytycznych do wykonania prac urządzeniowych. Polega to na wyborze dla ustalonych typów lasu (siedliskowe typy lasu, planowany cel hodowlany) odpowiednich sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych upraw i typów drzewostanów. Wybór ten został dokonany na etapie KZP w trakcie dyskusji z udziałem społeczeństwa. Ustalenia KZP zostały zapisane w protokole zamieszczonym w Elaboracie. Składy gatunkowe upraw na siedliskach chronionych są dyskutowane i korygowane również na NTG, po zakończeniu prac urządzeniowych. Protokół z NTG także znajdzie się w Elaboracie.

Kolejnym sposobem wariantowania jest ustalanie rozmiaru cięć.

Sporządzanie planu cięć jest cyklem procesów, w trakcie których następuje ustalenie dominujących celów i funkcji w każdym drzewostanie oraz zaproponowanie najwłaściwszego postępowania gospodarczego. Początkowy projekt planu cięć był weryfikowany poprzez uzgodnienie zaplanowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, oczekiwaniami społecznymi, a także zasadami planowania. Kolejne przybliżenia i wybory wariantów planu cięć doprowadziły ostatecznie do uzyskania takiej jego wersji, która w sposób optymalny uwzględnia wymogi różnych grup społecznych, środowiska oraz gospodarki leśnej w odniesieniu do ustalonych funkcji lasu i celów projektu Planu.

Wariantowanie czasowe w projekcie Planu ma ograniczone zastosowanie. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu planowanie urządzeniowe nie uwzględnia potrzeby wskazywania terminów wykonywania poszczególnych zabiegów zarówno w ramach pory roku jak i w ramach 10-lecia. Jednakże, ponieważ wykonanie niektórych zabiegów w nieodpowiedniej porze może wpływać negatywnie na pewne elementy środowiska, przyjęto zasadę, że w projekcie Planu zamieszcza się wskazania dotyczące optymalnego terminu wykonania cięć. Nie przyporządkowuje się tego terminu do konkretnej pozycji w planie cięć, ale jako ogólne zalecenia dotyczące wykonywania zabiegów, zamieszczone zostało w Programie ochrony przyrody. Zalecenia te zapisane są w odniesieniu do grup wydzieleni, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. ochrona wokół stanowisk i siedlisk ptaków i zwierząt).

Zasadnicze wariantowanie projektu Planu pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia Programu ochrony przyrody. W programie

zamieszczono zapisy modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej, których to zapisów ze względów technicznych (ograniczenia możliwości bazy danych SILP) nie dało się umieścić w zasadniczej treści planów cięć, planów użytkowania przedrębного i planów hodowli.

Formą wariantowania projektu Planu jest również przeprowadzenie NTG, która oceni projekt Planu oraz dokona wyboru zaproponowanych metod postępowania i przyjęcia wskaźników gospodarki leśnej. W Programie ochrony przyrody zamieszczono również szczegółowy opis obiektów cennych kulturowo oraz walorów przyrodniczych występujących na terenie Nadleśnictwa. Ich lokalizację wprowadzono do bazy danych oraz naniesiono na mapy (z uwzględnieniem nieujawniania danych wrażliwych). W odniesieniu do nich zaproponowano modyfikacje zaplanowanych działań gospodarczych, jeśli standardowa realizacja mogłyby wpłynąć negatywnie na ich stan. Modyfikacje i zalecenia zostały opisane przy omawianiu poszczególnych typów obiektów oraz zamieszczone w sekcji Plan działań w zakresie ochrony przyrody. Umożliwia to wariantowanie zapisów PUL także w trakcie jego obowiązywania, w przypadku pojawienia się nowych informacji, obserwacji lub stwierdzeń z zakresu ochrony przyrody i dziedzictwa historyczno-kulturowego.

Przyjęty wariant postępowania gospodarczego w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Marcule na okres 2025-2034, wskazuje, na brak znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, zwłaszcza dla zapewnienia właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych.

Roman Wróblewski
zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
/podpisano elektronicznie/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	139360.470693.571281
Nazwa dokumentu	Podsumowanie do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Marcule na okres 2025-2034_uzupełnienie.pdf
Tytuł dokumentu	Podsumowanie do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Marcule na okres 2025-2034_uzupełnienie
Sygnatura dokumentu	ZS.6004.36.2025
Data dokumentu	08.09.2025
Skrót dokumentu	87BCA9C59984218B6C2CBFAE0C19FD43025AB5B6
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	08.09.2025 13:45:30
Podpisane przez	Roman Szymon Wróblewski zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.128.1.1.

Data wydruku: 08.09.2025

Autor wydruku: Łukomska-Hłopaś Agata (Starszy Specjalista służby leśnej)